

Atebion i Gwestiynau nas cyrhaeddwyd yn y Cyfarfod Llawn
Answers to Questions not reached in Plenary
15/01/2008

[R] *yn nodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.*

[R] signifies that the Member has declared an interest.

[W] *yn nodi bod y cwestiwn wedi'i gyflwyno yn Gymraeg.*

[W] signifies that the question was tabled in Welsh.

Cwestiynau i'r Prif Weinidog
Questions to the First Minister

Promotion of the Welsh Language

Q3 Gareth Jones: What discussions has the First Minister had regarding the status and promotion of the Welsh language in any new prison built in Wales? (OAQ(3)592(FM))
Transferred for written answer

The First Minister (Rhodri Morgan): None. The National Offender Management Service is responsible for ensuring that Welsh language needs are met in existing and new prisons and NOMS has a Welsh language policy in place.

Improving the Standard of School Meals

Q11 Huw Lewis: Will the First Minister make a statement on improving the standard of school meals in Wales? OAQ(3)0604(FM)

The First Minister: Following an extensive consultation, on 22 November 2007, Jane Hutt launched the 'Appetite for Life' action plan, which sets out the strategic direction and actions required to improve the nutritional standards of food and drink provided in schools in Wales. This has been warmly welcomed by all key stakeholders.

Electrification of Mainline Rail Services

Q12 Janet Ryder: What discussions has the First Minister had with Network Rail and the Department for Transport regarding the future electrification of mainline rail services

Hyrwyddo'r Iaith Gymraeg

C3 Gareth Jones: Pa drafodaethau y mae'r Prif Weinidog wedi eu cael ynghylch statws a hyrwyddo'r iaith Gymraeg mewn unrhyw garchardai newydd a adeiledir yng Nghymru? OAQ(3)592(FM) *Trosglwyddwyd i'w ateb yn ysgrifenedig*

Y Prif Weinidog (Rhodri Morgan): Dim. Y Gwasanaeth Cenedlaethol Rheoli Troseddwyr sy'n gyfrifol am sicrhau bod anghenion yr iaith Gymraeg yn cael eu diwallu mewn carchardai sydd eisoes yn bodoli ac mewn carchardai newydd, ac mae ganddo bolisi iaith Gymraeg yn ei lle.

Gwella Safon Prydau Ysgol

C11 Huw Lewis: A wnaiff y Prif Weinidog ddatganiad am wella safon prydau ysgol yng Nghymru? OAQ(3)0604(FM)

Y Prif Weinidog: Yn dilyn ymgynghoriad eang, ar 22 Tachwedd 2007, lansiodd Jane Hutt gynllun gweithredu 'Blas am Oes' sy'n pennu'r cyfeiriad strategol a'r camau sydd angen eu cymryd i wella safonau maeth bwyd a diod sy'n cael eu darparu yn ysgolion Cymru. Cafwyd croeso cynnes i hyn gan yr holl randdeiliaid allweddol.

Trydaneiddio Prif Wasanaethau Rheilffyrdd

C12 Janet Ryder: Pa drafodaethau y mae'r Prif Weinidog wedi'u cael gyda Network Rail a'r Adran Drafnidiaeth ynghylch trydaneiddio prif wasanaethau rheilffyrdd

in Wales? OAQ(3)0590(FM)

The First Minister: I have had no such discussions. Network Rail's strategic business plan for 2009-14 does not include proposals for electrifying the mainline railways in Wales. The Assembly Government is working with Merseytravel on plans to scope a project to electrify the Wrexham-Bidston rural line.

Attacks on the Emergency Services

Q13 Chris Franks: What representations has the First Minister received regarding attacks on the emergency services? OAQ(3)0594(FM)

The First Minister: Representations were made to the Minister for Health and Social Services during her recent visits to Welsh hospitals. She has since established a taskforce to develop standardised incident recording systems, guidance for NHS Wales to work with the police and the Crown Prosecution Service to deal with perpetrators, and victim support measures. The taskforce will report in July.

Fuel Poverty

Q14 Peter Black: Will the First Minister make a statement on the number of people living in fuel poverty in Wales? OAQ(3)0577(FM)

The First Minister: The 2004 Living in Wales survey estimated that there were 134,000 fuel poor households in 2004 and forecast that there would be 166,000 in 2005 and 240,000 in 2006. The 2004 figure was estimated when energy prices were at their lowest, and the 2005 and 2006 figures took into account the sharp rise in prices.

Development of Energy Infrastructure

Q15 Kirsty Williams: Will the First Minister make a statement on the development of energy infrastructure in Wales? OAQ(3)0582(FM)

Cymru yn y dyfodol? OAQ(3)0590(FM)

Y Prif Weinidog: Nid wyf wedi cynnal trafodaethau o'r fath. Nid yw cynllun busnes strategol Network Rail ar gyfer 2009-14 yn cynnwys cynigion i drydaneiddio'r prif linellau rheilffyrdd yng Nghymru. Mae Llywodraeth y Cynulliad yn cydweithio â Merseytravel ar gynlluniau sy'n cwmpasu prosiect i drydaneiddio'r llinell wledig rhwng Wrecsam a Biston.

Ymosodiadau yn Erbyn y Gwasanaethau Brys

C13 Chris Franks: Pa sylwadau y mae'r Prif Weinidog wedi'u cael ynghylch ymosodiadau yn erbyn y gwasanaethau brys? OAQ(3)0594(FM)

Y Prif Weinidog: Gwnaed sylwadau i'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yn ystod ei hymweladau diweddar ag ysbytai Cymru. Ers hynny mae wedi sefydlu tasglu a fydd yn datblygu systemau safonedig i gofnodi digwyddiadau, canllawiau ar gyfer GIG Cymru i gydweithio â'r heddlu a Gwasanaeth Erlyn y Goron i ddiroddwyr, a mesurau cymorth i ddioddefwyr. Bydd y tasglu'n cyflwyno adroddiad ym mis Gorffennaf.

Tlodi Tanwydd

C14 Peter Black: A wnaiff y Prif Weinidog ddatganiad am nifer y bobl sy'n byw mewn tlodi tanwydd yng Nghymru? OAQ(3)0577(FM)

Y Prif Weinidog: Yr oedd arolwg Byw yng Nghymru 2004 yn amcangyfrif bod 134,000 o aelwydydd yn dioddef o dlodi tanwydd yn 2004, ac yn rhagweld y byddai'r ffigur yn 166,000 yn 2005 ac yn 240,000 yn 2006. Amcangyfrifwyd y ffigur ar gyfer 2004 pan oedd prisiau ynni ar eu hisaf, ac yr oedd ffigurau 2005 a 2006 yn ystyried y cynnydd sylweddol mewn prisiau.

Datblygu Seilwaith Ynni

C15 Kirsty Williams: A wnaiff y Prif Weinidog ddatganiad am ddatblygu seilwaith ynni yng Nghymru? OAQ(3)0582(FM)

The First Minister: Welsh energy infrastructure needs strengthening to deliver secure and affordable supplies while combating climate change. A more diverse grid is being developed to accommodate renewable energy projects, and the pipeline from the Milford Haven liquefied natural gas terminals means Wales is at the front end of the UK gas supply network.

Y Prif Weinidog: Mae angen atgyfnerthu'r seilwaith ynni yng Nghymru er mwyn darparu cyflenwadau diogel a fforddiadwy tra'n gwrthsefyll newid yn yr hinsawdd. Mae grid mwy amrywiol yn cael ei ddatblygu ar gyfer prosiectau ynni adnewyddadwy, ac mae'r biblinell o derfynellau nwy naturiol hylifedig Aberdaugleddau yn golygu bod Cymru ar ben blaen rhwydwaith cyflenwi nwy y DU.